

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@ork.police.hu

Szám: 105/656– /2009. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva Panaszos által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 222/2010. (IV. 21.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a*) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

Panaszos előadta, hogy 2009. július 4-én 17 óra 17 perckor Budapest V. kerület, Erzsébet téren rendőrök igazoltatták és a nála lévő önvédelmi eszközt – amit a 2006-os évi rendőr terror és a cigány bűnözés miatt hord magával, és nem is vette elő az intézkedés ideje alatt – elkobozták és előállították. Nem követett el bűncselekményt, nem tanúsított ellenállást és megakadályozták, hogy a himnusz megtisztelésében részt vegyen, ezért panaszt tett, továbbá sérelmezte az alábbi körülményeket:

- magántulajdonát képező önvédelmi eszközt elvették;
- megbilincseltek;
- önvédelmi eszközt szabadon engedésekor – 2009. július 5. 00 óra 17 perckor – nem adták vissza.

II.

A rendelkezésre álló rendőrségi okiratokból a következők állapíthatók meg.

Budapest rendőrfőkapitánya a 01000/36775/2009. ált. számú egyedi utasításával 2009. július 04-én 00 órától 24 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

A fokozott ellenőrzés elrendelésére az egyedi utasítás indokolása alapján azért került sor, mivel Budapest területére – 2009. július 4. napjára – több tömegrendezvény megtartását jelentették be, amely rendezvényeken várhatóan jelentős lesz a résztvevők létszáma. Tekintettel arra, hogy a közelmúltban megrendezett tömegrendezvények alkalmával sok esetben előfordultak rendezavaró, garázda cselekmények az események biztonságos lebonyolítása, a gyülekezési joggal élők biztonságának garantálása érdekében indokolt volt a fokozott ellenőrzés elrendelése. Az egyedi utasítás végrehajtásában résztvevő rendőri állomány feladata az volt, hogy figyelemmel kísérje a rendezvényekre érkezőket és megakadályozza a jogsértések kialakulását majd ennek biztosítása érdekében igazoltatásokat, ruházat-, csomag- és járműátvizsgálatot hajtott végre.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) 01000-105-716-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszlevelében foglaltak szerint 2009. július 04-re Budapest területére 16 bejelentés érkezett a Rendőrséghez a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) szerint minősülő rendezvény megtartásáról, ezen belül hét rendezvényt kívántak az V. kerületben tartani. Két bejelentő a Szent István térre, két bejelentő a Kossuth térre, további egy-egy bejelentő az Arany János utcába, a Markó utcába és a Nádor utcába jelentett be rendezvényt. A két Szent István téri rendezvény napirendjeként a következőket jelölték meg: „beszéd a Szabadság téren zajlott jogsértésekről”, illetve „szimpátiatüntetés a koncepciók perék áldozatai mellett”; az egyik Kossuth téri rendezvény célja a következő volt: „tiltakozó tüntetés a Szabadság téri tüntetés megtiltása miatt”, míg a másik Kossuth téri rendezvény bejelentője napirendet nem jelölt meg.

Annak ellenére, hogy az V. kerületi Erzsébet térre a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényt nem jelentettek be 2009. július 04-re, aznap délután több száz fős csoportosulás jelent meg ott azzal a céllal, hogy egy bejelentés nélküli rendezvényen vegyenek részt.

A megjelenteket 16 óra 58 perckor szólították fel a terület elhagyására, figyelmeztették a helyszínen maradókat, hogy igazoltatásuk után előállítások végrehajtására kerül majd sor. Mivel a felszólításnak nem engedelmeskedtek 17 óra 19 perckor a rendőrök megkezdték a kilátásba helyezett igazoltatásokat és előállításokat. A tömeg 18 óra 07 perckor a rendőröket

meztámadta, kövel, palackokkal, betondarabokkal dobálták a sorfalat, és a cselekményeket felszólítás ellenére sem hagyták abba. A BRFK 01000-105-794-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszlevelében foglaltak szerint a felszólítások és figyelmeztetések 20.31 óráig folyamatosan jól hallhatóan folytatódtak. Az események kapcsán összesen 190 főt állítottak elő az Erzsébet térről.

A panaszos előállításáról készült 29022/506726/2009/id. számú rendőri jelentés szerint az igazoltatásra az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján, az átvizsgálásra a 31. § (1) bekezdése, az előállítására a 33. § (2) f) pontjának II. fordulata alapján – „*akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható*” – került sor. A jelentés szerint a rendőr kényszerítő eszközként az Rtv. 48. § c) pontja alapján 17.20 órától 18. 20 óráig bilincset alkalmazott. A jelentés szerint az előállított személy kérésének megfelelően az Rtv. 18. § (1) bek. alapján megtörtént a hozzátartozó – özv. Rafael Jánosné – értesítése.

A jelentés rögzíti az előállításához vezető eseményeket, illetve az előállítás során történteket. A jelentést készítő rendőr 2009. július 4-én fokozott ellenőrzést hajtott végre a BRFK V. kerület illetékességi területén. A jelentés szerint: „*(...) Mivel a tömeg és annak tagjaként jelen lévő (Panaszos) a többszöri felszólításnak nem tett eleget, mozdulatlanul a helyszínen maradt, ezért Videó dokumentáció mellett a tömeg több tagjával együtt a biztosítás parancsnokának utasítására igazoltatásra, majd szabálysértés továbbfolytatása miatt előállításra került a BRFK VII. kerületi Rk.-ra további intézkedés végett. (Panaszos) a helyszínen kérdésekre elmondta, hogy közbiztonságra különösen veszélyes eszközt, teleszkópos botot, ún. „Viperát” tart magánál. Tájékoztattam, hogy ennek birtoklása miatt szabálysértési feljelentést teszek, amelyet tudomásul vett és elismert. A szabálysértési nyilatkozat kérdéseire nem válaszolt, de a szab. tényét elismerte, sk. aláírta.*”

Az iratokhoz csatolt igazolás szerint előállítása 2009. július 04-én 17 óra 17 perctől 2009. július 05-én 00 óra 17 percig tartott, az előállítás időtartama alatt sérülése vagy panasza nem keletkezett. Az iratokból megállapítható, hogy a Panaszos meghallgatására az előállítás során nem került sor.

A Panaszossal szemben az intézkedő rendőr az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 23.) Kormányrendelet 10. §-a alapján A közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés miatt feljelentést tett, az eljárást a BRFK V. kerületi rendőrkapitányság folytatta le.

III.

Az ismertetett bizonyítékok alapján az alábbi tényállást állapítottam meg a döntésem alapjául.

2009. július 04-én délután több száz fős tömeg tagjaként a Budapest V. kerület Erzsébet téren, a Panaszos egy előre be nem jelentett, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényen vett részt. A rendőri erők a helyszínen hangosbemondón keresztül 16 óra 58 perctől kezdődően több alkalommal felszólították a téren tartózkodókat, hogy jogsértő magatartásukat hagyják abba, távozzanak, illetve figyelmeztették őket, hogy aki nem tesz eleget a felszólításnak, azt igazoltatják majd előállítják¹. 17 óra 19 perctől megkezdték a

---

¹ A helyszínen készült videó felvétel alapján a felhívás szövege: „*Hölgyeim és Uraim! A rendőri erők műveleti parancsnoka nevében tájékoztatom Önöket, hogy a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó rendezvényen vesznek részt. Megkérem / a törvény nevében felszólítom Önöket, hogy a jogsértő magatartásukat hagyják abba, oszoljanak szét, a területet (a Bajcsy-Zsilinszky úton/a Károly körúton) az*

kilátásba helyezett intézkedések foganatosítását. A helyszínen tartózkodó Panaszos a felszólítások ellenére a teret nem hagyta el, nem engedelmeskedett, holott a felszólítások a hangosbemondón keresztül, szakadatlanul, jól hallhatóan ismétlődtek. A Panaszos a felszólításoknak ellenállva, mozdulatlanul a helyszínen maradt, ezért a tömeg többi tagjával együtt az intézkedő rendőrök megkezdték igazoltatásukat és ruházatuknak az átvizsgálását, majd az adatok rögzítését és a Panaszos megbilincselését követően szabálysértés továbbfolytatása miatt előállították az BRFK V. kerületi Rendőrkapitányságra. Panaszos az intézkedés alatt közölte az eljáró rendőrrel, hogy „viperát” tart magánál, ezért az előállításról szóló jelentésben az előállítás okaként szerepel az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. *(A rendőr a hatóság, vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja)* és II. fordulata *(akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható)* egyaránt. A Panaszostól a „viperát” elvették, majd tájékoztatták jogairól. Az előállító helyiségben a befogadására 17 óra 17 perckor, szabadon bocsátására pedig 2009. július 5-én 00 óra 17 perckor került sor, az erről szóló igazolás tanúsága szerint az előállítással kapcsolatban ekkor panaszt nem terjesztett elő. Az intézkedő rendőr a közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés elkövetése miatt a Panaszossal szemben feljelentést tett.

Az eljárás során szükségessé vált a panaszolt intézkedésben résztvevő rendőri erők által adott tájékoztatás tartalmának vizsgálata is, nevezetesen, hogy megjelölték-e, és ha igen mely okot jelölték meg a tér elhagyására történő felszólítás alapjaként. Minderre kizárólag a panaszos szabálysértés gyanúját felvető cselekményének alábbi értékelése érdekében került sor, és – figyelemmel a Fővárosi Bíróság 20.K.34.132/2008/20. számú ítéletére is – a vizsgálat és az ez alapján a fenti kérdésben hozott döntés nem érinti az illetékes bíróság törvényben biztosított ama kizárólagos jogát, hogy a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény feloszlátása jogellenességének kérdésében érdemben döntsön².

Az intézkedés – így az igazoltatás – jogalapját a BRFK vezetője által egyedi utasításban elrendelt fokozott ellenőrzés³, valamint e feladatok ellátása során észlelt, a panaszos által elkövetett cselekmények képezik. A panaszos a tér elhagyására irányuló felszólításnak nem tett eleget, ekkor megszegte azon törvényi rendelkezésből eredő kötelezettségét, hogy a rendőri intézkedésnek engedelmeskedjen⁴. E magatartást a jogszabály

---

Astoria irányába hagyják el! Ellenkező esetben a rendőrség a rend helyreállítása érdekében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 59. § (1) bekezdésében foglalt intézkedéseket és kényszerítő eszközt fog alkalmazni.”

² A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (3) bekezdése szerint, ha a rendezvényt feloszlatták, a rendezvény résztvevője a feloszlátástól számított tizenöt napon belül pert indíthat a feloszlátás jogellenességének megállapítására.

A Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletének indoklásában kifejtette, hogy „...a Független Rendészeti Panasztestület az állásfoglalásában és az alperes is határozatában nem a jogszabályoknak megfelelően járt el, amikor a demonstráció jogszerű oszlatásával kapcsolatosan érdemben állást foglalt. Ugyanis arra kizárólag a Fővárosi Bíróságnak lett volna hatásköre, és illetékessége a fentebb említett Gytv. 14. (3) bekezdésében foglaltak alapján, az erre irányuló kereseti kérelem kapcsán.”

³ Rtv.30. § (1) bekezdése alapján a Rendőrség a büncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

⁴ Rtv. 19. § (1) bekezdés alapján a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

szabálysértésként büntetni rendeli⁵, az intézkedő rendőr pedig előállíthatja azt a személyt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló rendőri felszólítást követően tovább folytatja, továbbá azt is, akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható⁶.

Ezek alapján ténszerűen megállapítható, hogy a panaszolt előállítás kellő joggalalppal történt, hangsúlyozva azt a tényt is, hogy az előállítás alapjául szolgáló, az intézkedéskor tapasztalható tények alapján dönt a rendőr az előállításról. Az előállítás jogszerű abban az esetben is, ha az előállításához a törvényben megkövetelt szabálysértés, vagy bűncselekmény gyanúja nem éri el a büntetőjogi, vagy szabálysértési jogi felelősség megállapításához szükséges megalapozottság szintjét. Azaz amennyiben az intézkedés során a rendőr számára komolyabb mérlegelés nélkül megállapítható, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása a tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés, vagy a bűncselekmény lehetőségét nyilvánvalóan felveti, ez kellő alapot szolgáltat az előállításra⁷.

A Panaszos az intézkedés kapcsán előterjesztett kifogások között megemlíti a szabadon bocsátása időpontját, így ezzel kapcsolatban – a beadvány e részét a rendőri intézkedés ellen megfogalmazott konkrét panaszként értelmezve – az alábbiak megállapítása szükséges. A kérdéses előállítás időtartamának megítéléséhez fontos körülmény az, hogy objektív okokból – a fogdák telítettsége miatt – az előállítással kapcsolatos eljárási cselekmények elvégzése – a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 51. § (3) bekezdése⁸ szerinti kötelezettség teljesítése – ténylegesen – figyelembe véve a befogadás és a szabadon bocsátás időigényét – 18:00 órától másnap 23:30 óráig tartott. A zsúfoltság miatti többletfeladatokat is tekintetbe véve alaptalan a törvényes határidő⁹ keretei között lévő időtartam sérelmezése. A bírói jogalkalmazási gyakorlat egyes ügyekben (Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ügy¹⁰) szintén arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha az előállítás a Rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb ideig, de a törvényes időtartamot meg nem haladó ideig tart, az előállítás nem veszti el jogszerűségét. Ezt igazolja, a törvényi szabályozás is, amely úgy rendelkezik, hogy az előállítás „a szükséges ideig (...)” tarthat. A szükséges idő ez esetben nyilvánvalóan, az előállítás során elvégzendő feladatokhoz szükséges időt jelenti. Az eset

⁵ Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 23.) Kormányrendelet 40/A. § (1) és (2) bekezdései szerint, aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

A fent bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

⁶ Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont alapján, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

⁷ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (2) bekezdés b) és f) pontok alapján a rendőr előállíthatja azt a személyt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható; aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

⁸ Szolgálati Szabályzat 51. § (3) Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. Ruházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál. Nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, szükség esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.

⁹ Rtv. 33. § (3) A Rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

¹⁰ Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ítélet indokolásában kifejtette, hogy „A demonstráció miatt előállított személyek nagy számára figyelemmel a bíróság nem tartotta a felperes 2007. február 3. 12.10 órától 19.50 óráig tartó – azaz 7 óra 40 percet kitevő – előállításának időtartamát jogszerűtlennek, mert az Rtv. 33. § (3) bekezdés szerint ez a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja a személyi szabadságot, a felperes vonatkozásában alkalmazott előállítás ideje pedig ezt nem haladta meg.”

összes körülményét figyelembe véve, előre nem látható okok (egy fogdába, egyszerre több mint száz embert kellett néhány órán belül elhelyezni) miatt váratlanul és nagy mértékben megnövekedett ügyszám miatt az ügyintézési határidő a megszokottól eltért, azonban a személyes szabadság korlátozásának időtartama a törvényes maximumot nem lépte túl (az előállítás a szükséges ideig, de legfeljebb 8 – meghosszabbítva legfeljebb 12 – órán át tarthat)¹¹.

Az előállítás időtartama alatt a fentiek során kifejtett objektív körülmények miatt nem történhetett meg a Panaszos által elkövetett szabálysértés miatt az eljárás azonnali lefolytatása így meghallgatása sem. Ez azonban nem alapozza meg annak a megállapítását, hogy az előállítás jogalap nélkül történt, mivel annak jogszerűsége a fenti indokok alapján nem vitatható. Egyébiránt a későbbiek során megtörténtek azok az intézkedések (határozat lefoglalásról, Monori Rendőrkapitányság megkeresése meghallgatás végrehajtása érdekében), melyekre az előállítás idején nem volt mód és idő tekintettel arra, hogy a zsúfoltság miatti többletfeladatok elvégzése a szolgálatot teljesítőket lekötötte.

A Panaszos azon sérelme kapcsán miszerint a „*magántulajdonát képező önvédelmi eszközt elvették*” és azt szabadon bocsátásakor sem kapta vissza, az alábbiakat állapítottam meg.

Az előállításról szóló rendőri jelentés szerint: „*(Panaszos) a helyszínen kérdésekre közölte, hogy közbiztonságra különösen veszélyes eszközt, teleszkópos botot, ún. „viperát” tart magánál. Tájékoztattam, hogy ennek birtoklása miatt szabálysértési feljelentést teszek, amelyet tudomásul vett és elismert.*” Ezt követően az intézkedő rendőr a törvényben írt felhatalmazás szerint¹² a helyszínen a közbiztonságra veszélyes eszközt elvette. Az eszköz lefoglalásáról a szabálysértési hatóság 2009. július 20-án határozatot hozott¹³. Az eszköz elvétele jogszerűen és indokoltan történt. A Panaszos szabadon bocsátásakor az intézkedő rendőr által elvett közbiztonságra különösen veszélyes eszköz visszaadására nem kerülhetett sor, hiszen annak indoka egyfelől a szabálysértési eljárás eredményes lefolytatásához fűződő érdek, másfelől pedig az, hogy a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 20. § (1) bekezdés a) pontja¹⁴ alapján az adott eszköz esetében elkobzásnak van helye. Egyébiránt a szabálysértési eljárás során a Panaszosnak a törvény szerint lehetősége van jogorvoslati jogával élni, ennek elbírálására azonban ezen – a rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása miatt folytatott – eljárás keretében nincs lehetőség. Az eszköz elvételével és vissza nem adásával kapcsolatban megfogalmazott panasz a kifejtett indokok alapján megalapozatlan.

A Panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés során a rendőrök megbilincseltek. Ezzel kapcsolatban a rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítottam, hogy a Panaszos a

---

¹¹Rtv. 33. § (3) A Rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

¹²Rtv. 30. § (3) A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

¹³Szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 80. § (2) A szabálysértési hatóság lefoglalja azt a dolgot, amelynek birtoklása jogszabályba ütközik.

¹⁴A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 20. § (1) El kell kobozni azt a dolgot, a) amelyet a szabálysértés elkövetéséhez eszközül használtak, ha az eljárás alá vont személy tulajdona vagy egyébként is, ha birtoklása a közbiztonságot veszélyezteti;

tömeg részeként akadályozta a rendőri intézkedést, a többször elhangzott felszólításnak nem engedelmeskedett, mozdulatlanul a helyszínen maradt. Megítélésem szerint az, hogy valaki nem tesz eleget a rendőr felszólításának ezáltal – bár passzívan, célzatosan erőt ki nem fejtve – ellenáll a rendőri intézkedésnek. A rendőr az Rtv. 48. § alapján alkalmazhat bilincset¹⁵, továbbá a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) sz. IRM r. (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 60. § (1) bek. alapján bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt, aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, illetve az intézkedésben közreműködőt megtámadja.¹⁶ Az eset összes körülményét figyelembe véve – a helyszínen jelenlévő száma, ellenállásuk mértéke és módja – a rendőr alappal tarthatott a panaszos erőszakos magatartásától, így szakmai és jogi szempontból is helyesen ítélte meg azt, hogy a bilincs alkalmazása indokolt. Ennek időtartama 60 percig tartott, amely időtartam – figyelembe véve az eset összes körülményét, így az azt megelőzően történeteket és azt, hogy a Panaszos a többszöri felszólításnak sem engedelmeskedett – az intézkedés eredményességét figyelembe véve arányos volt. A bilincseléssel kapcsolatban megfogalmazott panaszt a kifejtett indokok alapján elutasítom.

IV.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában az előállítás időtartamára vonatkozóan tett megállapításával és az azokból levont következtetésekkel a határozat III. részében foglalt indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestület állásfoglalásában megállapította, hogy „A kifogásolt rendőri intézkedések érintették a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogát, személyi szabadságát, tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát, valamint tulajdonhoz fűződő alapvető jogát. (...)”, továbbá kifejti, hogy az intézkedésről készült video felvétel és a rendőri jelentés között ellentmondás van, mert „a jelentésben a rendőr tömegoszlatásra hivatkozik és szabálysértés továbbfolytatása miatti előállítást jelöl meg jogalapul. Ezzel szemben a videofelvételen a rendőr fokozott ellenőrzésre hivatkozik, egy társa segítségével igazoltatja a panaszoszt, majd karonfogva elvezeti, miközben a „közbiztonságra veszélyes szavak hallhatóak (...)”.

Ezzel kapcsolatban álláspontom a következő. Az intézkedés – így az igazoltatás – jogalapját a BRFK vezetője által egyedi utasításban elrendelt fokozott ellenőrzés, valamint e feladatok ellátása során észlelt, a panaszos által elkövetett cselekmények képezték. A panaszos a folyamatosan és jól hallhatóan elhangzó, a tér elhagyására irányuló felszólításnak nem tett eleget, ekkor megszegte azon törvényi rendelkezésből eredő kötelezettségét, hogy a rendőri intézkedésnek engedelmeskedjen: e tekintetben a rendőri jelentés helyesen jelölte meg az előállítás indokaként a szabálysértés továbbfolytatását. Az intézkedés alá vont Panaszossal szemben további jogsértő cselekmény elkövetése volt megállapítható akkor, amikor maga a Panaszos közölte a rendőrrel, hogy nála „vipera” van. Ennek megfelelően a rendőri jelentés az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. és II. fordulatát is megjelölte a kényszerítő eszköz alkalmazásának indokaként. E két törvényi hivatkozás nem tette jogszerűtlenné az intézkedést, e tekintetben nem sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga: a szabálysértéssel kapcsolatban a helyszínen a rendőr tájékoztatta őt, a rendőri jelentés pedig

¹⁵ Rtv. 48. § „A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására, d) ellenszegülésének megtörésére.”

¹⁶ Szolgálati Szabályzat 60. § „(1) Bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt: a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető, b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, illetve az intézkedésben közreműködőt megtámadja,”

olyan adatot nem tartalmaz, ami a Panaszosnak a panasz elbírálása kapcsán folytatott, vagy egyéb (szabálysértési) eljárás kapcsán jogsérelmet okozna.

A Panasztestület állásfoglalásában megállapította továbbá:

„A panaszossal szembeni bilincshasználat jogalapjául a rendőr jelentésében az Rtv. 48. § c) pontjára hivatkozik, mely szerint a rendőri bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy szökésének megakadályozására.

A Testület e körben is utalni kíván arra, hogy a videofelvétel tanúsága szerint a panaszos nem állt ellen a rendőri intézkedésnek, a rendőrök kérésének, miszerint menjen velük engedelmeskedett, egyszer sem próbált kiszabadulni a rendőrök fogásából, túrte megbilincselését és ruházatának átvizsgálást. Mindezek alapján a Testület indokolatlannak tartja a panaszos megbilincselését, így e körben megállapítja a panaszos személyi szabadságának súlyos fokú sérelmét, figyelemmel arra is, hogy a bilincshasználatra 17 óra 20 perctől 18 óra 20 percig, vagyis egy órán keresztül tartott.,,

A Panasztestület álláspontjával a határozat III. részében kifejtettek, valamint az alábbiak szerint nem értek egyet:

A Panaszos a tömeg részeként akadályozta a rendőri intézkedést, a többször elhangzott felszólításnak nem engedelmeskedett, mozdulatlanul a helyszínen maradt. Figyelembe véve a rendezvényen résztvevők számát, ellenállásuk mértékét és módját a rendőr alappal tarthatott a panaszos erőszakos magatartásától, így szakmai és jogi szempontból is helyesen ítélte meg azt, hogy a bilincs alkalmazása indokolt. Egyébiránt az Rtv. indokolása szerint a bilincs a szökés és a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül is szóba jöhet¹⁷. A vizsgált esetben a Panaszos nem reagált a többszöri rendőrségi felszólításra, figyelmen kívül hagyta azt. Ezek alapján a rendőrök joggal vélelmezték, hogy a Panaszos megkísérelheti magát kivonni az intézkedés alól (szökés), vagy fennállt annak a reális lehetősége is, hogy – akár társaival is – a rendőrök ellen fordul (támadás).

Az állásfoglalás azt a körülményt, miszerint a rendőr a Panaszos könyökét megfogva kísérté testi kényszernek minősítette. Kifejti továbbá, hogy ezt sem a rendőri jelentés, sem pedig a Panaszos a panaszában nem említi, ugyanakkor a videofelvételeken látható, hogy a panaszost a karjánál fogva vezetik el. Az állásfoglalás szerint *„a fizikai kontaktus (a kar megfogása) nem társult kényszerítő jelleggel, azaz nem kellett a panaszost fizikai erő kifejtéssel cselekvésre, a helyszín elhagyására bírni, mivel a panaszos együttműködő volt, és magától elindult a rendőrautó felé.(...) A Testület értékelése szerint a rendőri eljárás a panaszos emberi méltóságához való jogát sértette, e jogsértés azonban – éppen a kényszerítő elem hiánya miatt – csekély fokú, amit az is alátámaszt, hogy a panaszos ezt a körülmény nem tette külön szóvá beadványában.”*

Ezzel kapcsolatban álláspontom a következő: az intézkedést foganatosító rendőr a kísérés biztonságos végrehajtása érdekében fogta meg a Panaszos karját, ami a fizikai érintésen túl egyéb kellemetlenséget a Panaszosnak nem okozott. Emellett azonban – egyetértve a Panasztestület e kérdés kapcsán kifejtett álláspontjával – a testi kontaktus ilyen

¹⁷ Rtv. indokolása VI. fejezet a 48. §-hoz:

„A bilincs a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz. Ennélfogva alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyamánként is szóba jöhet. Az alkalmazás törvényi feltétele azonban, hogy kizárólag személyi szabadság korlátozásával járó rendőri intézkedés keretében (elfogás, előállítás, elővetés, őrizetbevétel) alkalmazható.”

mértéke is testi kényszernek minősül, ezért arról az intézkedést foganatosító rendőrnek jelentést kellett volna tennie¹⁸. A panasz elbírálását e körülmény kapcsán mellőzöm, mivel a Panaszos az intézkedésnek ezt a részét nem kifogásolta.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés a) pontja valamint a (2) bekezdése, a 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 19. § (1) bekezdése, 30. § (3) bekezdése, 33. § (2) bekezdés *b*) és *f*) pontjai, valamint (3) bekezdése, 48. §, 62. § (1) bekezdés, 92. § (1) és (2) bekezdései, a 93/ A § (7) és (9) bekezdései;
- a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (3) bekezdése;
- a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 80 § (2) bekezdése;
- az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 23.) Kormányrendelet 10. §-a;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM r. 51. § (3) bekezdése, 60. § (1) bekezdése.

Budapest, 2010. június „ „

**Dr. Bencze József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**

---

¹⁸ Rtv. 62. § (1) A kényszerítő eszköz alkalmazását jelenteni kell a szolgálati elöljárónak.